

ZATWIERDZAM:

Adam Nowak

/podpisano elektronicznie/

Zastępca Przewodniczącego Komitetu Monitorującego

Plan Strategiczny dla Wspólnej Polityki Rolnej na lata 2023-2027

PROTOKÓŁ
z V posiedzenia Komitetu Monitorującego
Plan Strategiczny dla Wspólnej Polityki Rolnej na lata 2023-2027
z dnia 29 października 2025 r.

Posiedzenie Komitetu, o godzinie 10:00 otworzył **Podsekretarz Stanu w Ministerstwie Rolnictwa i Rozwoju Wsi, Pan Adam Nowak, Zastępca Przewodniczącego Komitetu Monitorującego PS WPR 2023-2027**. W imieniu Przewodniczącego Komitetu, Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi, Pana Stefana Krajewskiego, oraz własnym powitał członków i zastępców członków Komitetu, obserwatorów oraz zaproszonych gości, w tym przedstawicieli Komisji Europejskiej: Panią **Małgorzatę Nikiel-Lambert** oraz Pana **Mariusza Łęgowskiego**. **Wiceminister Adam Nowak** poinformował o zmianach osobowych w składzie Komitetu od czasu poprzedniego posiedzenia i powitał nowych członków oraz zastępców członków Komitetu. Podkreślił, że różnorodność reprezentowanych instytucji i sektorów umożliwia szeroką, merytoryczną dyskusję na temat wdrażania Wspólnej Polityki Rolnej w Polsce. W spotkaniu uczestniczyli również przedstawiciele władz samorządowych, instytutów badawczych, jednostek doradczych, pozarządowych organizacji rolniczych, społecznych i środowiskowych oraz instytucji nadzorowanych przez MRiRW.

Wiceminister przekazał informacje porządkowe, w tym o nagrywaniu posiedzenia dla celów sporządzenia protokołu oraz o zasadach przetwarzania danych osobowych zgodnie z klauzulą informacyjną MRiRW. Następnie poinformował, że projekt porządku obrad został przesłany członkom Komitetu 9 października br., a projekty uchwał wraz ze szczegółową agendą 16 października br. Stwierdził, że zgodnie z regulaminem posiedzenia wymagane kworum wynosi 22 osoby.

Dyrektor Departamentu Wspólnej Polityki Rolnej, Pan Paweł Ściański – Sekretarz Komitetu, potwierdził, że w posiedzeniu uczestniczą 32 osoby uprawnione do głosowania, co oznacza, że kworum zostało zapewnione.

Wiceminister Adam Nowak zarządził głosowanie. Komitet przyjął porządek obrad jednogłośnie.

Uchwała Nr 129 Komitetu Monitorującego Plan Strategiczny dla Wspólnej Polityki Rolnej na lata 2023-2027 w sprawie zmian w rozdziale 2 – Ocena potrzeb i strategia interwencji, w tym plan dotyczący celów końcowych oraz wskaźniki kontekstowe; w rozdziale 5 Płatności bezpośrednie, interwencje sektorowe i interwencje dotyczące rozwoju obszarów wiejskich określone w strategii (w tabeli); w rozdziale 5.2 Interwencje sektorowe owoce i warzywa poprzez wprowadzenie nowej interwencji I.7.7 Usługi doradcze i pomoc techniczna Planu Strategicznego dla Wspólnej Polityki Rolnej na lata 2023-2027.

Wiceminister Adam Nowak przedstawił ogólne założenia zmiany podkreślając, że projektowana interwencja ma wspierać organizacje producentów w zakresie zrównoważonej produkcji, planowania i organizacji produkcji, koncentracji podaży, wprowadzania towarów do obrotu, a także w działaniach dotyczących środowiska i klimatu. Wskazał, że usługi doradcze mają promować zrównoważone techniki zwalczania organizmów szkodliwych, racjonalne stosowanie środków ochrony roślin oraz działania adaptujące do zmian klimatu.

Wiceminister poprosił następnie Panią **Joannę Trybus, Dyrektora Departamentu Rynków Rolnych i Energii (DRE)** o przedstawienie treści uchwały. Pani **Dyrektor Joanna Trybus** poinformowała, że w ramach wychodzenia naprzeciw potrzebom organizacji producentów proponuje się dodanie dwóch nowych interwencji, w tym interwencji I.7.7 dotyczącej usług doradczych i pomocy technicznej. Przedstawiła szczegółowy zakres interwencji, wskazując, że obejmuje ona m.in. zagadnienia związane ze zrównoważonym zwalczaniem agrofagów, chorób roślin, stosowaniem środków ochrony roślin, przystosowaniem do zmian klimatu, łagodzeniem ich skutków oraz tematyką warunków zatrudnienia, obowiązków pracodawców i BHP. Podkreśliła szeroki charakter projektowanych działań doradczych kierowanych do sektora owoców i warzyw.

Odniosła się również do uwagi zgłoszonej przez Komisję Europejską, dotyczącej wskazania programów operacyjnych. Wyjaśniła, że w pierwszym naborze w 2024 r. wpłynęło pięć wniosków organizacji producentów, z czego jeden został wycofany, a cztery programy operacyjne zatwierdzone. Zapytała Komisję Europejską, czy chodzi właśnie o te cztery programy. Przedstawiciel Komisji, Pan **Mariusz Łęgowski**, potwierdził, że KE oczekuje przekazania informacji o czterech zatwierdzonych programach operacyjnych, co Dyrektor Trybus przyjęła do realizacji.

W dalszej części głos zabrał Pan **Krzysztof Kwiatek – przedstawiciel Państwowego Instytutu Weterynaryjnego PIB w Puławach**, zgłaszając uwagę językową do fragmentu dotyczącego „przystosowania do zmiany klimatu i jej łagodzenia”, wskazując na nieprecyzyjne sformułowanie. **Naczelnik Wydziału Owoców i Warzyw Pan Rafał Sęk (DRE)** wyjaśnił, że zapis wynika z przepisów unijnych i odnosi się do „zmiany klimatu”, której łagodzenie jest celem interwencji, co potwierdza prawidłowość sformułowania.

Następnie głos zabrała **Pani Justyna Zwolińska – Koalicja Żywa Ziemia**, pytając o relację pomiędzy interwencją I.7.7 a interwencją dotyczącą integrowanej produkcji. Wyraziła obawę, że zakresy mogą na siebie zachodzić, zwłaszcza w obszarze praktyk związanych ze zrównoważonym zwalczaniem chorób i szkodników. Pan Naczelnik **Rafał Sęk** wyjaśnił, że obie interwencje są odrębnymi mechanizmami przewidzianymi w przepisach unijnych.

Po zakończeniu dyskusji Pan Wiceminister Adam Nowak potwierdził brak uwag wymagających zmian. Przystąpiono zatem do głosowania nad uchwałą nr 129, gdzie 31. głosami „za” przy 2 wstrzymujących się uchwała została przyjęta.

Uchwała Nr 130 Komitetu Monitorującego Plan Strategiczny dla Wspólnej Polityki Rolnej na lata 2023–2027 w sprawie zmian w rozdziale 2 – Ocena potrzeb i strategia interwencji, w tym plan dotyczący celów końcowych oraz wskaźniki kontekstowe; w rozdziale 5 Płatności bezpośrednie, interwencje sektorowe i interwencje dotyczące rozwoju obszarów wiejskich określone w strategii (w tabeli); w rozdziale 5.2 Interwencje sektorowe owoce i warzywa poprzez wprowadzenie nowej interwencji I.7.8 Szkolenia, w tym coaching i wymiana najlepszych praktyk Planu Strategicznego dla Wspólnej Polityki Rolnej na lata 2023–2027.

Pan **Wiceminister Adam Nowak** przedstawił zakres uchwały, podkreślając, że interwencja I.7.8 będzie wspierać szkolenia, coaching i wymianę doświadczeń w sektorze owoców i warzyw, w szczególności w zakresie zrównoważonego zwalczania agrofagów, ochrony roślin, adaptacji do zmian klimatu i optymalizacji produkcji.

Pani **Dyrektor Joanna Trybus** wskazała, że do projektu zgłoszono uwagę KE dotyczącą zgodności interwencji z art. 13 rozporządzenia 2022/126. Resort potwierdził pełną zgodność oraz zadeklarował ujęcie odpowiednich wymogów w dokumentacji wdrożeniowej.

Po krótkiej dyskusji, bez uwag merytorycznych, przystąpiono do głosowania.

Komitet przyjął uchwałę 32 głosami „za”, przy 1 wstrzymującym się.

Uchwała Nr 131 Komitetu Monitorującego Plan Strategiczny dla Wspólnej Polityki Rolnej na lata 2023–2027 w sprawie zmian w rozdziale 3 Spójność strategii i komplementarność, podrozdział 3.10 Warunkowość, w części 3.10.3 Główna kwestia: gleba (ochrona i jakość), w

pkt 3.10.3.3 Norma GAEC 7: Płodozmian na gruntach ornych, z wyjątkiem upraw rosnących pod wodą Planu Strategicznego dla Wspólnej Polityki Rolnej na lata 2023–2027.

Wiceminister Adam Nowak przedstawił projekt uchwały nr 131, wyjaśniając, że dotyczyła ona zmiany porządkującej w opisie normy GAEC 7 związanej z płodozmianem. Podkreślił, że zmiana miała dostosować Plan Strategiczny WPR do procedowanej nowelizacji rozporządzenia 2021/2115¹, czyli tzw. pakietu uproszczeniowego „Omnibus”. Następnie poprosił Panią **Kamile Błachowicz-Białek – Zastępcę Dyrektora Departamentu Płatności Bezpośrednich** o przedstawienie szczegółów.

Pani Dyrektor Kamila Błachowicz-Białek wyjaśniła, że wprowadzana zmiana ma jedynie charakter porządkujący. Zgodnie z propozycjami pakietu uproszczeniowego gospodarstwa ekologiczne w odniesieniu do swoich ekologicznych jednostek produkcyjnych (działek/powierzchni) będą na mocy przepisów unijnych uznawane za spełniające normy warunkowości GAEC 1, 3, 4, 5, 6 i 7, ponieważ zostało to wpisane do części normatywnej rozporządzenia 221/2115. Jednocześnie ze względu na to, że w obowiązującej wersji rozporządzenia 2021/2115, w załączniku nr III znajduje się przypis informujący, że gospodarstwa, w których prowadzona jest produkcja ekologiczna, uznaje się za spełniające normę GAEC 7 i przypis ten w przedmiotowej zmianie jest usuwany, to tym samym zasadnym jest również usunięcie tej informacji z opisu normy GAEC 7 w PS WPR., tak aby uniknąć wątpliwości interpretacyjnych. Podkreśliła, że zmiana ta uzależniona jest od wejścia w życie przepisów unijnych.

Po jej wystąpieniu **Wiceminister Adam Nowak** zwrócił się do przedstawicieli Komisji Europejskiej z pytaniem o ewentualne uwagi.

W odpowiedzi Pan **Mariusz Lęgowski – przedstawiciel Komisji Europejskiej** potwierdził, że zmiana jest zgodna z procedowanymi regulacjami unijnymi. Zaznaczył, że jeśli podczas prac legislacyjnych pojawią się dalsze modyfikacje, konieczna może być procedura pisemna. Podkreślił również, że omawianie zmian na forum Komitetu Monitorującego z wyprzedzeniem sprzyja płynnemu wdrażaniu pakietu „Omnibus”.

Następnie głos zabrał Dyrektor Departamentu Wspólnej Polityki Rolnej Pan **Paweł Ściański**, który otworzył dyskusję i udzielił głosu kolejnym uczestnikom. Pani **Justyna Zwolińska** zapowiedziała poparcie dla uchwały, podkreślając jej znaczenie dla rolnictwa ekologicznego, ale zwróciła uwagę na dwa kwestie: po pierwsze na procedowanie zmiany przed formalnym przyjęciem przepisów unijnych, po drugie na potrzebę ostrożności w nazywaniu zmian „technicznymi”, ponieważ dotyczą one kluczowych elementów warunkowości i mają wpływ na ochronę środowiska oraz klimat.

W dalszej części obrad głos zabrał Pan **Jerzy Wierzbicki – Prezes Polskiego Zrzeszenia Producentów Bydła Mięsnego**, który pogratulował ministerstwu oraz Komisji Europejskiej podejścia, oceniając je jako praktyczne i umożliwiające sprawne wdrażanie zmian wynikających z pakietu „Omnibus”.

Po zakończeniu dyskusji Pan Dyrektor **Paweł Ściański** przypomniał, że uchwała miała charakter warunkowy i poprosił o jej przyjęcie. Następnie ponownie głos zabrała Pani Dyrektor **Kamila Błachowicz-Białek** i doprecyzowała, że zmiana porządkowała zapisy Planu i wynikała bezpośrednio z projektowanych przepisów unijnych. Zastrzegła, że w przypadku modyfikacji na poziomie UE krajowe regulacje zostaną odpowiednio skorygowane.

Po zamknięciu dyskusji przeprowadzono głosowanie. **Wzięły w nim udział 34 osoby, uchwała nr 131 została przyjęta jednogłośnie.**

Uchwała Nr 132 Komitetu Monitorującego Plan Strategiczny dla Wspólnej Polityki Rolnej na lata 2023–2027 w sprawie zmian w rozdziale 4 Elementy wspólne dla różnych interwencji,

¹ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/2115 z dnia 2 grudnia 2021 r. ustanawiające przepisy dotyczące wsparcia planów strategicznych sporządzanych przez państwa członkowskie w ramach wspólnej polityki rolnej (planów strategicznych WPR) i finansowanych z Europejskiego Funduszu Rolniczego Gwarancji (EFRG) i z Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich (EFRROW) i finansowanych z EFRG i z EFRROW oraz uchylające rozporządzenia (UE) nr 1305/2013 i (UE) nr 1307/2013.

podrozdział 4.1 Definicje oraz minimalne wymogi, w części 4.1.4 Rolnik aktywny zawodowo Planu Strategicznego dla Wspólnej Polityki Rolnej na lata 2023–2027.

Wiceminister Adam Nowak, przedstawił projekt Uchwały nr 132, wskazując, że jej celem jest doprecyzowanie definicji „rolnika aktywnego zawodowo”, tak aby wsparcie WPR było kierowane do podmiotów rzeczywiście prowadzących działalność rolniczą. Minister wyjaśnił, że obowiązujący system weryfikacji aktywności rolniczej był od lat krytykowany za niewystarczającą skuteczność oraz brak precyzyjnego rozróżnienia między osobami faktycznie prowadzącymi działalność rolniczą, a jedynie posiadającymi grunty. Podkreślił, że projektowana zmiana ma na celu skierowanie wsparcia wyłącznie do rolników wykonujących działalność rolniczą, przy jednoczesnym uproszczeniu systemu poprzez szeroki katalog kryteriów umożliwiających automatyczne potwierdzenie aktywności. Zaznaczył także, że zaproponowane rozwiązania pozwolą rolnikowi wybrać sposób potwierdzenia aktywności poprzez koszty, przychody lub spełnienie przesłanek automatycznych, tak aby system był zarówno rzetelny, jak i wykonalny.

Następnie głos zabrał **Dyrektor Departamentu Płatności Bezpośrednich, Pan Tomasz Figurski**, przedstawiając założenia nowego podejścia do definicji aktywnego rolnika. Wyjaśnił, że proponowane zmiany wynikają z wieloletnich doświadczeń we wdrażaniu płatności bezpośrednich oraz z potrzeby skuteczniejszego kierowania środków do gospodarstw faktycznie prowadzących działalność rolniczą. Podkreślił, że dotychczasowe kryteria są bardzo łagodne. W 2024 r. na ponad 1,3 mln beneficjentów tylko 69 podmiotów zostało wykluczonych z powodu niespełniania warunku aktywnego rolnika.

Dyrektor przedstawił główny element projektowanej zmiany, tj. obowiązek wykazania minimalnego poziomu kosztów lub przychodów jako podstawowych dowodów prowadzenia działalności rolniczej. Wskazał, że proponowane wartości będą ustalane proporcjonalnie do wielkości gospodarstwa na podstawie analiz przygotowanych wspólnie z Instytutem Ekonomiki Rolnictwa i Gospodarki Żywnościowej. Zapowiedział również, że parametry te będą określane w rozporządzeniu, co pozwoli elastycznie dostosowywać je do zmieniających się realiów rynkowych oraz cen środków produkcji.

W dalszej części wystąpienia Pan Dyrektor **Tomasz Figurski** poinformował o nowym rozwiązaniu wypracowanym w trakcie konsultacji, polegającym na zwolnieniu w pierwszym roku obowiązywania przepisów (tj. w 2026 r.) z obowiązku dokumentowania kosztów lub przychodów gospodarstw otrzymujących łączne wsparcie do 1125 EUR. Ma to umożliwić najmniejszym gospodarstwom stopniowe dostosowanie się do nowych zasad.

W projekcie wskazano również listę kryteriów, które pozwolą na uznawanie rolników automatycznie za aktywnych zawodowo (bez konieczności dokumentowania kosztów lub przychodów), Obejmują one m.in.: beneficjentów płatności ekologicznych, wybranych płatności rolno-środowiskowo-klimatycznych, rolników utrzymujących zwierzęta (w obsadzie co najmniej 0,1 DJP/ha), gospodarstwa działające na terenach górskich w systemie tradycyjnego wypasu, rolników korzystających z ekoschematów produkcyjnych, uczestników programów takich jak „Rozwój małych gospodarstw”, czy premie dla młodych rolników, a także spółdzielnie i grupy producentów.

Dyrektor **Tomasz Figurski** wyjaśnił również, że zrezygnowano z wykorzystywania negatywnej listy działalności pozarolniczej jako dodatkowego kryterium, gdyż jej zastosowanie w praktyce byłoby marginalne i nieproporcjonalnie skomplikowane. Podsumowując, poinformował, że wejście w życie nowych zasad planowane jest na 15 marca 2026 r., a w pierwszym roku obowiązek dokumentowania działalności dotyczyćby ok. 60 tys. gospodarstw. Po dwóch latach planowana jest ewaluacja funkcjonowania systemu.

Po przedstawieniu projektu głos ponownie zabrał **Wiceminister Adam Nowak**, podkreślając, że celem projektowanej zmiany jest uporządkowanie systemu i uwiarygodnienie procesu kierowania wsparcia publicznego, tak aby środki WPR trafiały wyłącznie do osób faktycznie prowadzących działalność rolniczą. Zaznaczył, że nowe zasady mają umożliwić eliminowanie

przypadków nadużyć, ale jednocześnie pozostać przyjazne administracyjnie i proporcjonalne do wielkości gospodarstw.

W dalszej części rozpoczęła się szeroka dyskusja.

Przedstawiciel Komisji Europejskiej, Pan Mariusz Lęgowski podziękował za szczegółowe przedstawienie zagadnienia aktywnego rolnika oraz za odniesienie się do uwag zgłoszonych przez KE. Podkreślił znaczenie proponowanych zmian, również w kontekście negocjacji nad przyszłą perspektywą finansową Wspólnej Polityki Rolnej. Zaznaczył, że część kwestii technicznych powinna zostać jeszcze doprecyzowana przed formalnym złożeniem zmian, które jak rozumiał mają być procedowane równolegle z pakietem uproszczeń. Wskazał, że ze względu na ograniczony czas między zatwierdzeniem pakietu uproszczeniowego, a wejściem w życie nowych zasad, niezwykle istotne będzie odpowiednio szybkie poinformowanie rolników o zmianach.

Pan **Mariusz Lęgowski** odniósł się także do dotychczasowych doświadczeń polskich systemów płatności, przypominając, że uproszczony system SAPS wprowadzany po akcesji, choć funkcjonalny, nie zapewniał tak silnej weryfikacji aktywności rolnika jak system SPS stosowany wcześniej w państwach starej UE. Podkreślił, że proponowana zmiana definicji aktywnego rolnika ma właśnie wzmocnić ukierunkowanie środków na rolników faktycznie prowadzących działalność. Wskazał również na znaczenie aspektów wdrożeniowych w szczególności dla najmniejszych gospodarstw oraz poprosił o doprecyzowanie, ile gospodarstw realnie będzie objętych procesem weryfikacji kosztów i przychodów w pierwszych dwóch latach obowiązywania nowych przepisów.

Do tych uwag odniósł się Dyrektor **Tomasz Figurski**, wyjaśniając, że w pierwszym roku, tj. w 2026 r., z obowiązku dokumentowania kosztów i przychodów będą wyłączone najmniejsze gospodarstwa, natomiast w kolejnych latach skala weryfikacji będzie większa. Doprecyzował, że liczba 660 tys. gospodarstw, o której wspomniał Pan Mariusz Lęgowski, oznacza różnicę między ogólną liczbą wnioskujących a rolnikami, którzy będą automatycznie kwalifikowani jako aktywni zawodowo. Podkreślił, że dopiero po rozpoczęciu obowiązywania nowych zasad i po pierwszym roku funkcjonowania systemu możliwe będzie oszacowanie, ilu rolników ostatecznie spełni kryteria aktywności. Zaznaczył, że dane za rok 2026 będą podstawą do oceny efektów reformy.

Po tej wymianie głos zabrał **Pan Prezes Łukasz Zbonikowski - Krajowy Związek Rolniczych Spółdzielni Produkcyjnych**, który wyraził zdecydowany sprzeciw wobec projektu. Stwierdził, że prawdziwym problemem rolników jest narastająca biurokracja, a nie obecna definicja rolnika aktywnego zawodowo, która według niego działa właściwie. Podkreślił, że rolnicy nie mają potrzeby udowadniania, że prowadzą gospodarstwo, natomiast są obciążani coraz większą liczbą wymogów administracyjnych i kontroli. Zaznaczył, że nowe przepisy zwiększą te obciążenia bez realnych korzyści, a doświadczenia, takie jak tegoroczne zmiany w ekoschematach, pokazały, iż podobne działania prowadziły do rezygnacji wielu rolników ze wsparcia. Zaapelował, by zamiast wprowadzać kolejne bariery, skupić się na upraszczaniu przepisów.

Do wypowiedzi Prezesa Zbonikowskiego odniósł się Pan **Wiceminister Adam Nowak**, prosząc o wycofanie sformułowania sugerującego brak potrzeby regulacji. Minister podkreślił, że w pełni popiera kierunek, w którym środki WPR mają trafiać do faktycznie aktywnych gospodarstw, jednak resort nie ma uprawnień do weryfikowania prawdziwości składanych oświadczeń dotyczących działalności rolniczej. Odnosząc się do przykładu sytuacji, w której rolnik nie wiedział, co jest zasiane na polu, minister zwrócił uwagę, że istnieją przypadki budzące wątpliwości co do rzeczywistego prowadzenia produkcji. Zaznaczył, że celem projektowanej reformy jest zapewnienie, by środki trafiały do gospodarstw ponoszących koszty, ryzyko i czerpiących korzyści z działalności rolniczej, co jego zdaniem odpowiada zasadzie uczciwości i sprawiedliwości. Podkreślił również szczególną rolę małych gospodarstw rodzinnych, które korzystają ze wsparcia zgodnie z konstytucyjnymi zasadami ochrony gospodarstwa rodzinnego, ale muszą faktycznie prowadzić działalność, by z tego wsparcia korzystać.

Następnie głos zabrał **Pan Emil Mieczaj**, przedstawiciel Krajowej Rady Izb Rolniczych i reprezentant młodych rolników. Wskazał na specyficzną sytuację gospodarstw ekologicznych w województwie zachodniopomorskim, gdzie jak zauważył stanowią one około 70% wszystkich wnioskujących o dopłaty. Zwrócił uwagę, że przy planowanym progu minimalnych kosztów lub przychodów wielu rolników ekologicznych może mieć trudności z jego spełnieniem. Jako przykład podał sprzedaż żyta ekologicznego, którego w danym roku nikt nie chciał kupić jako produktu ekologicznego, przez co rolnicy zmuszeni byli zbywać je jako zboże konwencjonalne po niskiej cenie, co uniemożliwiło osiągnięcie planowanego minimum. Podkreślił, że choć zgadza się z potrzebą ograniczenia nadużyć i „wypływu” środków, to jakakolwiek regulacja, która spowoduje wykluczenie choćby jednego rzeczywistego rolnika, nie powinna być wprowadzana. Zwrócił uwagę, że rolnictwo staje się coraz bardziej sformalizowane, a każdy dodatkowy wymóg może prowadzić do problemów technicznych. Przynotował przykład rolnika, który w ramach restrukturyzacji małego gospodarstwa nie mógł dostarczyć akceptowanego potwierdzenia płatności przez bank, ponieważ bank nie odpowiadał na maile ani telefony, a ARiMR nie akceptowała innych form udokumentowania zapłaty. Wskazał, że zbyt sztywne ramy i brak elastyczności interpretacyjnej mogą prowadzić do skrzywdzenia uczciwych rolników.

Głos zabrał **Wiceminister Pan Adam Nowak**, dziękując za dotychczasową wymianę opinii. Podkreślił, że celem omawiania projektu na forum Komitetu jest wypracowanie rozwiązań uczciwych, rzetelnych i jednocześnie maksymalnie nieobciążających dla rolników faktycznie prowadzących działalność. Minister zaznaczył, że zgadza się z postulatem ochrony gospodarstw rzeczywiście aktywnych oraz konieczność wyłączenia ich z nadmiernych wymogów, przy jednoczesnym ograniczeniu ryzyka nadużyć. Wskazał, że omawiane zmiany dotyczą nie tylko płatności bezpośrednich, lecz całej powierzchni gospodarstwa, która podlega różnym działaniom w ramach WPR. Następnie poinformował, że o zabranie głosu prosił Dyrektor Tomasz Figurski, po którym wypowiedzi zostaną udzielone Prezesowi Jerzemu Wierzbickiemu oraz pani Justynie Zwolińskiej.

Pan Dyrektor **Tomasz Figurski** wyjaśnił, że chciałby odnieść się do kilku kwestii poruszonych w dyskusji. W pierwszej kolejności odniósł się do uwagi Prezesa Zbonikowskiego, podkreślając, że nie jest zasadne sugerowanie, iż Ministerstwo Finansów czerpie korzyści z projektowanych zmian. Dyrektor zaznaczył jednoznacznie, że wprowadzenie nowych kryteriów nie wiąże się z jakimikolwiek oszczędnościami po stronie państwa ani ograniczeniem środków dla rolników. Podkreślił, że każde euro przeznaczone na WPR pozostaje do dyspozycji beneficjentów, a zmiany dotyczą jedynie sposobu ukierunkowania wsparcia.

W tym momencie głos zabrał Pan **Emil Mieczaj**, wskazując, że po reformie Planu Strategicznego około 100 tys. rolników zrezygnowało z ekoschematów, a ci, którzy pozostali (około 300 tys.), otrzymują – jak stwierdził – znacząco niższe stawki niż w roku poprzednim. Pan **Dyrektor Figurski** odpowiedział, że kwestie dotyczące ekoschematów odnoszą się do wysokości stawek i sposobu finansowania, a nie do proponowanej definicji aktywnego rolnika. Następnie odniósł się do zgłaszanych obaw dotyczących gospodarstw ekologicznych, podkreślając, że kwota 1500 zł, o której mówiono w dyskusji, nie pochodzi z Ministerstwa Rolnictwa. Wyjaśnił, że żadne oficjalne propozycje wysokości minimalnych kosztów lub przychodów nie zostały dotychczas upublicznione. Zapewnił, że trwające prace prowadzone wspólnie z Instytutem Ekonomiki Rolnictwa i Gospodarki Żywnościowej dotyczą poziomów znacznie niższych, a celem ministerstwa nie jest wykluczanie gospodarstw rzeczywiście prowadzących działalność rolniczą. Podkreślił, że wartości te będą miały charakter minimalny, pozwalający wyłącznie na identyfikację przypadków pozornej działalności, a nie na tworzenie barier dla uczciwych rolników.

Głos ponownie zabrał **Wiceminister Adam Nowak**, odnosząc się do wcześniejszych uwag. Podkreślił, że analizując proponowane regulacje, należy uwzględniać różne motywacje i praktyki występujące w gospodarstwach, w tym sytuacje, w których ziemia jest użytkowana

na podstawie umów nieformalnych, a także przypadki unikania przekraczania ustawowego limitu 300 ha. Zaznaczył, że przygotowując przepisy, konieczne jest pełne zrozumienie skutków, jakie mogą wywołać w odniesieniu do definicji gospodarstwa rodzinnego oraz zasad dostępu do wsparcia. Następnie udzielił głosu Prezesowi Jerzemu Wierzbickiemu.

Pan **Jerzy Wierzbicki** zgodził się z oceną wyzwań przedstawioną przez Prezesa Zbonikowskiego, ale podkreślił, że kierowanie środków wyłącznie do faktycznie aktywnych rolników jest decyzją słuszną, choć trudną. Przypomniął, że dyskusja o precyzyjnej definicji aktywnego rolnika trwa od ponad 20 lat. Jego zdaniem porządkowanie zasad kwalifikacji do płatności to krok we właściwym kierunku, a około 600 tys. gospodarstw będzie automatycznie spełniać kryteria aktywności bez konieczności składania dokumentów. Zaznaczył, że tylko gospodarstwa poza systemami certyfikowanymi lub produkcyjnymi będą musiały wykazać minimalną aktywność. Wskazał, że model rolnika dwuzawodowego jest powszechny i nie będzie dyskryminowany, a pierwszy rok wdrażania nowych zasad może pełnić funkcję pilotażu. Oceniał, że celem zmian nie jest zwiększenie kontroli, lecz uporządkowanie systemu oraz pobudzenie formalnych umów dzierżawy.

Pani **Justyna Zwolińska** zwróciła uwagę na częste i zbyt krótkotrwałe zmiany prawa, które zaburzają stabilność i utrudniają rolnikom funkcjonowanie. Zaapelowała o ocenę proporcjonalności projektowanych przepisów. Wskazała na pominięcie niektórych praktyk środowiskowych, takich jak retencja na użytkach zielonych, czy rośliny miododajne, mimo ich znaczenia dla ochrony środowiska. Zgłosiła też brak precyzji w określeniu, które ekoschematy i pakiety środowiskowe miałyby automatycznie potwierdzać aktywność rolnika. Podniosła, że preferowanie wypasu powyżej 350 m n.p.m. pomija podobne praktyki na terenach nizinnych. Zwróciła uwagę na konieczność poprawy niektórych sformułowań redakcyjnych oraz wyraziła wątpliwości, czy nowe obowiązki powinny być regulowane na poziomie rozporządzenia, a nie ustawy.

Wiceminister Adam Nowak wyjaśnił, że pominięcie części praktyk środowiskowych jest celowe, aby uniknąć tworzenia alternatywnych ścieżek pozwalających obejść zasadę faktycznego prowadzenia działalności rolniczej. Praktyki środowiskowe są ważne, ale muszą pozostawać powiązane z produkcją rolną. Dodał, że decyzje dotyczące ekoschematów wynikają także z ograniczonej puli środków i konieczności podziału ich między wielu beneficjentów, co wpływa na stawki i zainteresowanie rolników.

Podkreślił, że żadne środki z Planu Strategicznego nie wracają do budżetu państwa ani do Komisji Europejskiej – celem jest pełne i racjonalne ich wykorzystanie przez aktywnych rolników. Następnie przekazał głos przedstawicielowi Pomorskiej Izby Rolniczej.

Pan **Ryszard Kleinsmidt – Prezes Pomorskiej Izby Rolniczej** odnosząc się do wcześniejszej dyskusji, podkreślił, że praktyki takie jak retencja wodna, czy działania miododajne – rozpatrywane jako samodzielna działalność – nie spełniają definicji aktywnego rolnika, natomiast mogą stanowić jej uzupełniający element, o ile są częścią prowadzonej produkcji rolniczej. Wskazał, że obawiał się sytuacji, w których niektóre praktyki środowiskowe realizowane na użytkach zielonych, stanowiące jedyną aktywność gospodarstwa, mogłyby być uznawane za działalność rolniczą. Przytoczył przykłady rolników utrzymujących grunty obsiane mieszankami owsiano-trawiatymi wykorzystywanymi wyłącznie do celów środowiskowych, bez powiązania z realną produkcją. Podkreślił, że w takich przypadkach trudno mówić o aktywnym rolnictwie. Na zakończenie odniósł się do kwestii biurokracji, popierając uwagę Prezesa Zbonikowskiego i podkreślając konieczność ograniczenia obciążeń administracyjnych w rolnictwie. Zapowiedział chęć dalszej rozmowy z resortem w tym obszarze.

Wiceminister Adam Nowak udzielił ponownie głosu pani Justynie Zwolińskiej.

Pani **Justyna Zwolińska** odwołała się do wcześniejszej wypowiedzi, wskazując na ramową definicję działalności rolniczej określoną w art. 4 rozporządzenia 2115/2021. Podkreśliła, że zgodnie z tymi przepisami działalność rolnicza obejmuje zarówno produkcję, jak i utrzymywanie użytków rolnych w stanie umożliwiającym ich wykorzystanie do wypasu lub uprawy, bez konieczności podejmowania działań wykraczających poza zwykłe praktyki

rolnicze. Zwróciła uwagę, że definicja ta kładzie nacisk na dostarczanie nie tylko dóbr prywatnych (żywności), lecz także dóbr publicznych, co obejmuje funkcje środowiskowe. W jej ocenie część projektowanych przepisów pomija ten aspekt, koncentrując się wyłącznie na funkcji produkcyjnej.

Odnosząc się do kwestii bezpieczeństwa żywnościowego, podkreśliła, że rozumie je przede wszystkim poprzez stabilność ekosystemu wykorzystywanego do produkcji rolnej w tym jakości gleby, dostępności wody i trwałości zasobów naturalnych. Jej zdaniem działania środowiskowe są integralną częścią bezpieczeństwa żywnościowego, a nie kwestią odrębną. Głos zabrał **Wiceminister Adam Nowak**, informując, że Dyrektor Tomasz Figurski poprosił o odniesienie się do poruszanych kwestii. Minister dodał, że w pełni dostrzega szczególną rolę gospodarstw dbających o środowisko, klimat, glebę i wodę, jednak przypomniawszy, że kluczowym celem Wspólnej Polityki Rolnej jest zapewnienie stabilności dochodów rolników, trwałości gospodarstw oraz bezpieczeństwa żywnościowego. Podkreślił, że praktyki środowiskowe powinny być wspierane, lecz nie mogą być jedyną podstawą do uznania beneficjenta za rolnika aktywnego zawodowo. Wskazał, że możliwe jest, iż intencje stron są zbieżne, ale różnią się sposobem ich wyrażenia.

Następnie głos zabrał **Prezes Lubelskiej Izby Rolniczej, Pan Gustaw Jędrejek**. W swojej wypowiedzi rozróżnił gospodarstwa faktycznie prowadzące produkcję rolną od gospodarstw będących jedynie własnością posiadaczy ziemi nieprowadzących działalności. Wskazał, że to właśnie ta druga grupa stanowi największe wyzwanie. Podkreślił potrzebę uregulowania kwestii formalnych dzierżaw w sposób cywilizowany i przejrzysty, tak aby ziemia trafiała do rolników aktywnie ją uprawiających.

Podał przykład rolnika, który w rzeczywistości użytkuje ponad 100 ha, posiada odpowiedni park maszynowy, lecz nie może uzyskać wsparcia inwestycyjnego, ponieważ na papierze widnieje jako właściciel jedynie 36 ha. W ocenie Pana Gustawa Jędrejka jest to problem systemowy, który wymaga rozwiązania, aby nie ograniczać możliwości rozwoju gospodarstw faktycznie produkujących. Pan Jędrejek zwrócił także uwagę na kwestię ubezpieczeń w KRUS, wskazując, że część osób utrzymuje minimalne arealty wyłącznie w celu dalszego podlegania ubezpieczeniu rolniczemu. Wskazał, że w takich sytuacjach pojawiają się praktyki, w których dzierżawca składa wnioski o płatności, czy sprzedaje płody rolne „na właściciela”, co zaburza przejrzystość systemu. Podkreślił, że dobre, poprawnie skonstruowane umowy dzierżawy mogłyby rozwiązać wiele z tych problemów.

Pan Dyrektor **Tomasz Figurski** odniósł się do kilku kwestii poruszonych w dyskusji. W pierwszej kolejności wskazał, że treść uchwały została przygotowana celowo na poziomie ogólności, jako definicja ramowa. Wyjaśnił, że szczegółowe rozwiązania będą doprecyzowywane na dalszych etapach w przepisach krajowych, w konsultacjach oraz prawdopodobnie na etapie rozmów z Komisją Europejską po notyfikacji. Zasugerował, aby Komitet zaakceptował podejście ramowe w obecnym kształcie, z założeniem dalszego doprecyzowania w procesie legislacyjnym.

Odnosząc się do wypowiedzi Pani Justyny Zwolińskiej, podkreślił, że prowadzone prace dotyczą wyłącznie definicji aktywnego rolnika. Zazaczył, że przepisy odnoszące się do działalności rolniczej – w tym art. 4 rozporządzenia 2115/2021 – pozostają w pełni obowiązujące i nie są kwestionowane. Wskazał, że osoby prowadzące działalność w zakresie utrzymywania gruntów w dobrej kulturze, czy dostarczania dóbr publicznych nadal będą mogły korzystać z płatności, jednak nie oznacza to automatycznego uznania ich za rolników aktywnych zawodowo.

Dla zobrazowania problemu przytoczył przykład z prac jednej z grup roboczych Komisji Europejskiej (8 października 2025 r.), gdzie dyskutowano o postulacie automatycznego objęcia parków narodowych płatnościami bezpośrednimi. Komisja odrzuciła tę propozycję, wskazując, że działalność parków narodowych dotyczy ochrony przyrody, a nie działalności rolniczej. Podobnie, jak podkreślił Dyrektor, praktyki środowiskowe czy retencyjne nie stanowią same przez się podstawy do automatycznego uznania za rolnika aktywnego, choć nie wykluczają prawa do płatności, jeżeli spełnione są inne warunki.

Odnosząc się do kwestii KRUS, Pan Dyrektor **Tomasz Figurski** podkreślił, że projektowane rozwiązania w żaden sposób nie ingerują w system ubezpieczenia społecznego rolników. Zaznaczył również, że szczegółowy katalog kosztów i przychodów oraz zasady ich kwalifikowania będą określane na etapie przepisów krajowych, przy czym intencją ministerstwa jest wyeliminowanie wyłącznie przypadków tworzenia sztucznych warunków, a nie stawianie barier gospodarstwom faktycznie prowadzącym działalność rolniczą. Głos zabrał następnie Pan **Jerzy Wierzbicki**, który podkreślił, że zgodnie z przepisami unijnymi Polska, podobnie jak inne państwa członkowskie, zobligowana jest do kierowania płatności bezpośrednich wyłącznie do rolników aktywnych. Wskazał, że istnieją w tym zakresie obszary wymagające uporządkowania i ocenił, że przedstawione propozycje stanowią właściwy kierunek działań, zmierzający do ograniczenia szarej strefy i wsparcia tych gospodarstw, które rzeczywiście prowadzą produkcję rolną. Pan Wierzbicki zwrócił uwagę, że sama gotowość do produkcji bądź wyłącznie praktyki środowiskowe nie mogą być podstawą do uznania rolnika za aktywnego. Podał przykład posiadaczy dużych powierzchni TUZ, którzy nie utrzymują zwierząt i nie ponoszą realnych nakładów, co w jego ocenie trudno uznać za działalność rolniczą. Podkreślił jednocześnie, że celem proponowanych rozwiązań nie jest nakładanie dodatkowych obciążeń administracyjnych, lecz umożliwienie identyfikacji rolników aktywnych zawodowo w sposób możliwie prosty, również przez automatyczne uznawanie wielu kategorii gospodarstw. W odniesieniu do kwestii KRUS Pan Wierzbicki wyraził opinię, że choć nie jest to element KPS, zagadnienie to stanowi barierę w formalizowaniu umów dzierżawy i powinno zostać w przyszłości podjęte w osobnych pracach, zwłaszcza w dialogu pomiędzy resortem, a izbami rolniczymi.

Wiceminister Adam Nowak podziękował za dotychczasową dyskusję i podkreślił, że omawiana definicja rolnika aktywnego dotyczy wyłącznie planu strategicznego WPR. Zwrócił uwagę, że w prawie istnieje kilka równoległych definicji rolnika wynikających z różnych regulacji, jednak definicja analizowana na posiedzeniu Komitetu nie ma związku z systemem ubezpieczenia społecznego rolników. Minister zaznaczył, że kwestie KRUS należałyby do całkowicie odrębnej dyskusji z innymi instytucjami, natomiast w tym miejscu chodzi jedynie o efektywne ukierunkowanie środków WPR. Zaprosił uczestników do dalszej dyskusji.

Głos zabrał **Dyrektor Tomasz Łukomski – Związek Zawodowy Centrum Narodowe Młodych Rolników**, podnosząc, że jednym z możliwych kierunków mogłoby być powiązanie statusu aktywnego rolnika z obowiązkiem ubezpieczenia upraw. Zwrócił uwagę, że nadmierna biurokracja i zbyt rozbudowane wymogi mogłyby zniechęcać młodych ludzi do pozostania w rolnictwie lub przejmowania gospodarstw. Podkreślił potrzebę szukania rozwiązań minimalizujących ryzyko, ale jednocześnie ograniczających obciążenia administracyjne.

Wiceminister Adam Nowak odpowiedział, że ubezpieczenie upraw niezależnie od dyskusji o jego obowiązkowości, stanowi koszt i formę zarządzania ryzykiem przez gospodarstwo. W jego ocenie mogłoby to być jedno z kryteriów potwierdzających aktywność rolnika, ponieważ rolnik ubezpieczający swoje uprawy sam ponosi koszt, sam również otrzymuje odszkodowanie w razie szkody. Minister odniósł się również do kwestii podmiotów sprzedających produkty „na kogoś innego”, podkreślając, że w praktyce rolniczej skala takiego zaufania pomiędzy właścicielem, a użytkownikiem ziemi jest ograniczona i rzadko spotykana. Następnie oddał głos **Panu Bogdanowi Pomiankowi – Zastępcy Dyrektora Departamentu Wspólnej Polityki Rolnej**.

Pan Wicedyrektor Bogdan Pomianek poinformował, że wraz z zespołem omówił część kwestii dotyczących małych gospodarstw i ustalono z uczestnikami potrzebę odrębnego spotkania w celu dalszego pogłębienia tematu.

Następnie głos zabrał Pan **Łukasz Zbonikowski**, który podkreślił, że przedstawione rozwiązania jego zdaniem doprowadzą do stworzenia dodatkowych obciążeń administracyjnych dla ok. 700 tys. rodzin rolniczych oraz dla pracowników ARiMR, którzy musieliby weryfikować spełnienie nowych kryteriów. W jego ocenie wprowadzenie regulacji dla niewielkiej liczby przypadków wiązałoby się z nieproporcjonalnym nakładem pracy i kosztów. Zwrócił uwagę, że część rolników i tak znajdzie sposoby obejścia nowych przepisów,

natomiast ich wdrożenie skomplikuje funkcjonowanie systemu. Podniósł również, że choć formalnie definicja aktywnego rolnika nie dotyczy KRUS, to w praktyce może wpływać na sytuację rolników korzystających z ubezpieczenia rolniczego. Zaapelował o rezygnację z projektowanych zmian, argumentując, że Europa, jak to ujął, „otwiera się na kontynenty, które takich regulacji nie stosują”, i że zamiast upraszczać system, wprowadza się dodatkowe ograniczenia.

Wiceminister Adam Nowak ocenił wypowiedź jako mającą charakter bardziej polityczny, ale przyznał, że polityka rolna z natury ma wymiar strategiczny i publiczny. Zapowiedział, że przed oddaniem głosu przedstawicielom Komisji Europejskiej udzieli go jeszcze dwóm zgłoszonym osobom.

Głos zabrał **Pan Jerzy Pośpiech - NSZZ „Solidarność” RI**, wskazując, że pojęcie aktywnego rolnika funkcjonuje w przepisach od poprzedniej perspektywy finansowej i wiele państw członkowskich podejmowało już próby jego wdrożenia, z których jednak się wycofano. Podkreślił, że wdrożenie nowych regulacji może mieć wpływ na rynek dzierżaw, ceny ziemi, obrót gruntami zwłaszcza na terenach podmiejskich oraz na wysokość czynszów dzierżawnych wskutek, tzw. kapitalizacji dopłat. Zasugerował, że część problemów, o których mówili przedmówcy, była już obserwowana w innych krajach, a rolnicy, jak zaznaczył, z pewnością znajdą sposoby na dostosowanie się do nowych przepisów. W jego ocenie jednak dodatkowa biurokracja może okazać się niepotrzebna.

Następnie głos zabrała Pani **Justyna Zwolińska**, odnosząc się do kwestii małych gospodarstw. Przypomniała, że w zgłoszonych wcześniej uwagach wskazywała na pominięcie płatności dla małych gospodarstw, o której mowa w art. 28 rozporządzenia 2115/2021. Podkreśliła, że płatność ta zastępuje płatności obszarowe i stanowi integralny element polskiego planu strategicznego. Odnosząc się do wypowiedzi Dyrektora Tomasz Figurskiego, zwróciła uwagę, że jeżeli uchwała posługuje się pojęciami niedookreślonymi, a zakres podmiotowy regulacji nie jest precyzyjnie zdefiniowany, to nie ma możliwości, aby dopiero na dalszych etapach legislacyjnych doprecyzowywać fundamentalne elementy definicji. Jej zdaniem pełny zakres podmiotowy definicji aktywnego rolnika musi być określony na poziomie uchwały, aby Komitet mógł świadomie ocenić konsekwencje projektowanej zmiany.

Wiceminister Adam Nowak podziękował za dotychczasową dyskusję i zapytał, czy są jeszcze zgłoszenia. Zgłosił się jeden uczestnik.

Pan Bartosz Dąbrowski, przedstawiciel Konfederacji Inicjatyw Pozarządowych

Rzeczypospolitej, zabierając głos, wskazał na dwie płaszczyzny toczącej się debaty. Pierwsza, dotycząca sensu weryfikacji aktywności zawodowej rolników jego zdaniem nie budzi większych kontrowersji w tym gremium. Druga, istotniejsza, dotyczy natomiast mechanizmu prawnego proponowanego w uchwale. W ocenie mówcy przyjęty paradygmat odwraca naturalną zasadę i stojąc w sprzeczności z konstytucyjnymi wartościami, takimi jak budowanie zaufania obywateli do państwa, może budzić poważne wątpliwości systemowe. Wskazał również na możliwą sprzeczność z art. 23 Konstytucji RP, dotyczącym ustroju rolnego.

Pan Dąbrowski podkreślił, że obecna konstrukcja prawna zakłada jako punkt wyjścia, że rolnik nie jest aktywny, a dopiero następnie pozwala mu wykazać aktywność, równocześnie uznając pewne grupy za aktywne z automatu. Jego zdaniem prowadzi to do stworzenia nieproporcjonalnego obciążenia administracyjnego, którego skali nie da się w pełni oszacować. Wskazał, że zgodnie z projektem regulacja objęłaby w pierwszym roku 60 tys. gospodarstw, a docelowo 600 tys., co, jak ocenił, generowałoby ogromne koszty biurokratyczne. Podkreślił, że dopracowanie obecnego mechanizmu, funkcjonującego już dziś, mogłoby przynieść mniejsze koszty i potencjalnie skuteczniej osiągnąć zakładany cel.

Wiceminister Adam Nowak podziękował za wypowiedź, zaznaczając, że istotą prac Komitetu jest przedstawianie własnych stanowisk i wątpliwości. Podkreślił przy tym, że omawiane rozwiązania nie opierają się, jak sugerowano, na „ułaskawianiu”, czy arbitralnym uznaniu kogokolwiek za rolnika lub nie. Status ten wynika, jego zdaniem, przede wszystkim z faktycznej aktywności, kosztów, ryzyka i działań podejmowanych przez gospodarstwo.

Minister wyraził przekonanie, że duża część gospodarstw prowadzących działalność rolniczą zostanie zakwalifikowana jako aktywne z urzędu, m.in. gospodarstwa ekologiczne, gospodarstwa działające w wybranych ekoschematach, czy prowadzące określone rodzaje produkcji. Podkreślił, że intencją resortu rolnictwa jest umożliwienie pozostałym rolnikom wykazania aktywności w sposób prosty i nieobciążający. Odnosząc się do charakteru systemu, zaznaczył, że celem jest uporządkowanie sytuacji istniejącej od początku członkostwa Polski w UE i skierowanie środków WPR do rolników rzeczywiście prowadzących działalność rolniczą, a nie do właścicieli gruntów wykorzystujących dopłaty jedynie jako element czynszu dzierżawnego. Podkreślił, że takie działania zgłaszali sami rolnicy w trakcie konsultacji, spotkań oraz protestów.

Pan Wiceminister wskazał także, że zmiany te są powiązane z równoległe procedowanymi regulacjami, w tym ustawą dotyczącą dzierżawy rolniczej oraz przepisami dotyczącymi funkcji produkcyjnych wsi. Zaznaczył, że ustawa o dzierżawie wprowadzi zachęty do umów długoterminowych, co ma zwiększyć stabilność gospodarowania. Podkreślił, że celem jest, aby żaden rolnik, który faktycznie prowadzi działalność rolniczą nawet w sytuacjach losowych, np. braku sprzedaży plonów, nie miał problemu z potwierdzeniem aktywności. Minister stwierdził, że kluczowe jest, aby Agencja Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa działała w duchu interpretacji korzystnej dla rolników.

W związku z wcześniejszym zgłoszeniem głos uzupełniający zabrał Pan **Dyrektor Tomasz Figurski**. Wskazał, że wszystkie państwa członkowskie UE posiadają definicje aktywnego rolnika, choć różnią się one poziomem restrykcyjności i szczegółowością, wynikając z odmiennych uwarunkowań krajowych, w tym odsetka gruntów dzierżawionych. Odnosząc się do uwagi o możliwej poprawie obecnego systemu, Dyrektor podkreślił, że obecny mechanizm także przewiduje konieczność udowadniania aktywności zawodowej, jednak w bardzo ograniczonym zakresie. Zwrócił uwagę, że obowiązujące dziś kryterium porównania przychodów rolniczych do ogólnych wymaga przedstawiania danych podatkowych oraz innych dokumentów, co jest procedurą znacznie bardziej skomplikowaną niż propozycja przedstawiona w projekcie. W ocenie Pana Dyrektora rozszerzenie obecnego modelu byłoby bardziej obciążające niż projektowane rozwiązania.

Wiceminister Adam Nowak podziękował i oddał głos Prezesowi Jerzemu Wierzbickiemu.

Pan **Jerzy Wierzbicki** doprecyzował, że w jego ocenie projektowane rozwiązania należy odczytywać przede wszystkim jako zmianę sposobu działania ARiMR. Wyjaśnił, że dzięki dostosowaniu algorytmów duża część rolników będzie automatycznie uznawana za rolników aktywnych zawodowo, bez konieczności składania dodatkowych dokumentów. Jedynie rolnicy, którzy nie spełnią żadnego z kryteriów „z mocy prawa”, będą proszeni o wykazanie aktywności poprzez złożenie określonych dowodów. W jego ocenie takie podejście jest przejrzyste i sprawiedliwe.

Przedstawiciel Komisji Europejskiej, Pan **Mariusz Lęgowski**, podkreślił, że proponowana definicja aktywnego rolnika będzie elementem szerszej zmiany notyfikowanej Komisji Europejskiej. Przypomniał, że procedura notyfikacji zakłada, również możliwość wystąpienia przez Komisję z listem obserwacyjnym oraz prowadzenia kolejnych rund wyjaśnień. Wskazał, że wiele zagadnień podnoszonych podczas posiedzenia, m.in. dotyczących małych gospodarstw, automatycznego uznawania określonych kategorii rolników czy obszarów związanych z dostarczaniem dóbr publicznych wymaga doprecyzowania. Zadeklarował gotowość do przeprowadzenia technicznych, nieformalnych konsultacji z ministerstwem, jeżeli uchwała zostanie przyjęta.

Wiceminister Adam Nowak podziękował i oddał głos Pani Justynie Zwolińskiej.

Pani Justyna Zwolińska stwierdziła, że liczne wątpliwości zgłoszone podczas posiedzenia, a także nieprecyzyjny jej zdaniem język uchwały wymagają dopracowania dokumentu. Zgłosiła formalny wniosek o poprawienie treści uchwały i poddanie jej pod głosowanie w trybie obiegowym.

Wiceminister Adam Nowak zapytał, czy zgłoszoną wypowiedź należy traktować jako wniosek o nierozpatrywanie uchwały na bieżącym posiedzeniu. **Pani Justyna Zwolińska** potwierdziła,

że o to wnioskuje. Minister poinformował, że po zakończeniu dyskusji wnioski zostaną poddane pod głosowanie. Zaznaczył, że są jeszcze dwa zgłoszenia i udzielił głosu kolejnemu mówcy.

Pan Łukasz Lewandowski - Dyrektor MODR wskazał, że termin rozpoczęcia prac nad definicją aktywnego rolnika zawsze będzie budził emocje, jednak jak zaznaczył temat ten od dawna pojawia się w postulatach zgłaszanych przez rolników, zarówno podczas protestów, jak i w ramach organizacji rolniczych. Podkreślił, że szeroka dyskusja jest potrzebna, aby chronić interesy rolników faktycznie prowadzących produkcję. Zwrócił uwagę, że to pierwszy krok do uporządkowania systemu kierowania dopłat.

Wiceminister Adam Nowak odniósł się do wypowiedzi Dyrektora Lewandowskiego, zaznaczając, że w obecnym stanie prawnym każdy wnioskodawca składa oświadczenie o spełnieniu warunku aktywnego rolnika, a więc Polska realizuje wymogi unijne.

Zaproponowane zmiany nie mają charakteru naprawy nieprawidłowości, lecz uszczegółowienia zgodnie z kompetencjami państwa członkowskiego katalogu rolników aktywnych, tak aby precyzyjniej odpowiadał on potrzebom WPR. Podkreślił, że środki wypłacane w ramach Planu Strategicznego są rozdysponowywane zgodnie z regulacjami unijnymi. Dodał również, że intencją jest doprecyzowanie grupy uprawnionych, a nie zmiana zasad finansowania.

Pan Jerzy Wierzbicki zabrał głos, wskazując, że w jego ocenie żaden moment nie będzie idealny do rozpatrywania tej uchwały. Podkreślił, że zgadza się z wypowiedzią swojego przedmówcy, a uchwałę, jego zdaniem, należy przegłosować podczas bieżącego posiedzenia. Dodał, że jeśli pojawi się potrzeba dopracowania jej treści, możliwe będzie dokonanie poprawek w trybie obiegowym. Podziękował za głos.

Wiceminister Adam Nowak stwierdził, że pojawiły się dwa wnioski o przeciwnym charakterze:

- wniosek Pani Justyny Zwolińskiej o nieprocedowanie uchwały podczas obecnego posiedzenia,
- wniosek Pana Jerzego Wierzbickiego o przeprowadzenie głosowania dzisiaj.

Poprosił o wyjaśnienie procedury głosowania.

Pan Dyrektor Paweł Ściański wyjaśnił, że formalnie można przegłosować oba wnioski, jednak zaproponował alternatywne rozwiązanie polegające na przejściu bezpośrednio do głosowania nad projektem uchwały. Podkreślił, że jeśli członkowie Komitetu uznają, iż uchwała nie powinna zostać przyjęta, mogą zagłosować przeciw. Zaznaczył, że jest to jedynie propozycja mająca usprawnić prace Komitetu.

Pani Justyna Zwolińska zabrała głos, wskazując, że jej wniosek ma charakter formalny i dotyczy wstrzymania procedowania uchwały do czasu poprawy jej treści. Podkreśliła, że nie jest to wniosek o odrzucenie projektu, lecz apel o doprecyzowanie zapisów zarówno językowych, jak i prawnych. Wyjaśniła, że jej celem nie jest negowanie rozwiązań proponowanych przez ministerstwo, lecz dbałość o jakość tekstu prawnego. Zaznaczyła, że projekt uchwały zawiera pojęcia niedookreślone, takie jak „wybrane ekoschematy”, czy „wybrane programy rolnośrodowiskowe”, które w jej ocenie w dokumencie o takim charakterze nie powinny występować.

Wiceminister Adam Nowak potwierdził, że wniosek zostanie poddany pod głosowanie. Następnie poprosił Dyrektora Figurskiego o odniesienie się.

Pan Dyrektor Tomasz Figurski podtrzymał stanowisko, że uchwała powinna mieć charakter ramowy, a doprecyzowania zgodnie z zasadą od ogółu do szczegółu będą wprowadzane na dalszych etapach legislacyjnych. Zapewnił, że projekt uchwały został sprawdzony pod względem językowym we współpracy z departamentem prawnym i według ministerstwa nie zawiera błędów tego rodzaju.

Pani Justyna Zwolińska odpowiedziała, że jako prawniczka podtrzymuje swoje zastrzeżenia. Wyjaśniła, że posługiwanie się pojęciami nieprecyzyjnymi w uchwale Komitetu jest niewłaściwe i może prowadzić do niejasności co do zakresu regulacji.

Wiceminister Adam Nowak wskazał, że uchwała Komitetu monitorującego nie jest źródłem prawa powszechnie obowiązującego i nie pełni funkcji aktu normatywnego. Wyjaśnił, że jej rolą jest wyrażenie kierunku, a nie tworzenie regulacji prawnych, co pozostaje zadaniem organów legislacyjnych. Następnie przeszedł do głosowania.

Wiceminister Adam Nowak poinformował, że Komitet przystępuje do głosowania nad pierwszym ze zgłoszonych wniosków formalnych - wnioskiem dr Justyny Zwolińskiej o skierowanie projektu uchwały nr 132 do dalszych prac i jego dopracowania, bez rozpatrywania podczas bieżącego posiedzenia. Podkreślił, że **odrzućcie tego wniosku oznacza bezzasadność wniosku Pana Jerzego Wierzbickiego** oraz przejście do głosowania nad samą uchwałą. W głosowaniu nad wnioskiem Pani Justyny Zwolińskiej 9 osób było „za”, 22 przeciw, 1 wstrzymała się, przy łącznej liczbie 32 głosujących. **Minister Nowak stwierdził, że wniosek został odrzucony, a Komitet przeszedł do głosowania nad projektem uchwały nr 132, gdzie 26. głosami „za”, przy 4 głosach sprzeciwu i 4 wstrzymujących się Komitet przyjął uchwałę.**

Uchwała Nr 133 Komitetu Monitorującego Plan Strategiczny dla Wspólnej Polityki Rolnej na lata 2023–2027 w sprawie zmian w rozdziale 5.3 Interwencje na rzecz rozwoju obszarów wiejskich w części dotyczącej interwencji I.11 – Premie dla młodych rolników Planu Strategicznego dla Wspólnej Polityki Rolnej na lata 2023–2027.

Wiceminister Adam Nowak wprowadził punkt dotyczący projektu uchwały nr 133, odnoszącej się do zmian w rozdziale 5.3 Planu Strategicznego, w części dotyczącej interwencji I.11 „Premie dla młodych rolników”. Wyjaśnił, że propozycja modyfikacji dotyczyła zwiększenia stawki premii dla młodych rolników rozpoczynających działalność związaną z produkcją zwierzęcą z dotychczasowej kwoty do **300 000 zł**, co odpowiadało około **70 tys. euro**. Podkreślił, że działanie to pozostawało w zgodzie z przepisami unijnymi i miało wzmocnić inwestycje w gospodarstwach specjalizujących się w produkcji zwierzęcej, co mogłoby przyczynić się m.in. do wzrostu wartości środków trwałych, poziomu automatyzacji i mechanizacji oraz efektywności pracy. Zaznaczył również, że było to działanie wychodzące naprzeciw postulatom organizacji rolniczych, które zwracały uwagę na nadwyżki zbóż oraz trend spadkowy produkcji zwierzęcej w Polsce.

Następnie głos zabrał Zastępca Dyrektora DWPR Pan **Bogdan Pomianek**, który uzupełnił wypowiedź, wskazując na gwałtowny spadek liczby gospodarstw z produkcją zwierzęcą prowadzonych przez osoby poniżej 40. roku życia. Przedstawił statystyki dotyczące zarówno bydła, jak i trzody chlewnej, podkreślając, że liczba młodych producentów zmniejszała się w sposób drastyczny w ostatnich kilkunastu latach. Omówił również niski poziom inwestycji netto w gospodarstwach hodowlanych, który w niektórych przypadkach był ujemny i nie rekompensował amortyzacji majątku trwałego. Podkreślał, że wsparcie w formie wyższej premii miało wzmocnić motywację do pozostania w gospodarstwie i utrzymania produkcji zwierzęcej. Wyjaśnił również, w jaki sposób planowano definiować specjalizację gospodarstwa, wskazując, że co najmniej połowa wielkości ekonomicznej gospodarstwa w roku docelowym powinna pochodzić z produkcji zwierzęcej, aby uniknąć sytuacji fikcyjnej minimalnej skali produkcji.

W dalszej dyskusji Pan Dyrektor **Łukasz Lewandowski** wyraził poparcie dla zwiększenia premii, podkreślając, że skala spadku liczby gospodarstw zwierzęcych była alarmująca. Zwrócił się do przedstawicieli Komisji Europejskiej o rozważenie możliwości podniesienia premii do 100 tys. euro w przyszłych perspektywach finansowych, ponieważ, jak argumentował, Polska potrzebowała wsparcia, aby odbudować samowystarczalność w produkcji zwierzęcej.

Wiceminister Adam Nowak odpowiedział, że limit europejski faktycznie pozwalał na 100 tys. euro, jednak obecnie należało sprawdzić działanie zaproponowanego poziomu 300 tys. zł. Podkreślił, że wsparcie musiało być spójne z wcześniejszymi naborami oraz możliwościami budżetu.

Następnie wypowiedział się Pan **Gustaw Jędrejek**, który poparł pomysł wyższych premii, ale zwrócił uwagę na konieczność jednoczesnego zabezpieczenia produkcji zwierzęcej przed chorobami zakaźnymi. Podniósł kwestie dotyczące choroby niebieskiego języka i pryszczycy oraz zasugerował potrzebę dokładniejszych analiz źródeł zakażeń, aby środki publiczne były wydatkowane skutecznie i bezpiecznie.

Wiceminister Adam Nowak dopytał, czy izby rolnicze popierały przedstawioną propozycję, na co Pan **Gustaw Jędrejek** jednoznacznie potwierdził poparcie.

Pan **Bartosz Banaszak Członek Prezydium Rady, przedstawiciel Rady ds. Młodych Rolników przy KRoR** zapytał o możliwość przyznawania premii zarówno rolnikom, którzy dopiero planowali rozpocząć produkcję zwierzęcą, jak i tym, którzy już ją prowadzili, ale chcieliby przeznaczyć środki także na inwestycje roślinne. **Wicedyrektor Pan Bogdan Pomianek** powiedział, że co do zasady wyższa premia powinna być wykorzystana w związku z prowadzeniem produkcji zwierzęcej. Potrzebne jest jednak wypracowanie szczegółowych rozwiązań wdrożenia tej zmiany.

Pani **Justyna Zwolińska** wskazała, że przedstawione argumenty wymagają doprecyzowania. Jej zdaniem dane KOWR i statystyki pogłowia, poza trzodą dotkniętą ASF, nie potwierdzają spadku potencjału produkcji zwierzęcej, a wiele sektorów osiąga wysoką, nawet 80-procentową sprzedaż eksportową. Problemem jest raczej struktura i koncentracja produkcji niż jej skala. Zwróciła uwagę, że w ostatnich latach na interwencje wspierające produkcję zwierzęcą przeznaczono ponad 17 mld zł, a kolejne środki powinny uwzględniać także potrzeby gospodarstw ekologicznych, gdzie liczba utrzymywanych zwierząt spada. Podkreśliła również znaczenie infrastruktury ubojowej – bez jej dostosowania zachęty dla młodych rolników mogą być nieskuteczne.

Wiceminister Adam Nowak podziękował za głos, podkreślając, że różne perspektywy są naturalnym elementem prac Komitetu. Zaznaczył, że produkcja zwierzęca wymaga szczególnego wsparcia państwa, zwłaszcza w kontekście chorób zakaźnych oraz wpływu na jakość gleb i zrównoważony rozwój. Wskazał, że celem interwencji jest stworzenie realnych możliwości dla młodych rolników, którzy w przypadku dużych ferm mają wysoką barierę wejścia. Dodał, że MRiRW jest gotowe do ewentualnego rozwinięcia uzasadnienia uchwały.

Pan **Gustaw Jędrejek** doprecyzował, że jego wcześniejsza wypowiedź nie była sprzeciwem wobec zwiększenia wsparcia dla produkcji zwierzęcej.

Pan Dyrektor **Łukasz Lewandowski** przedstawił sytuację z województwa mazowieckiego: młodzi rolnicy, mimo otrzymania premii, nie chcą podejmować produkcji zwierzęcej ze względu na trudności i konieczność dużego zaangażowania. W efekcie regularnie likwidowane są stada po 50–60 krów, gdy młode pokolenie nie przejmuje tej części produkcji. Podkreślił, że wsparcie ma zachęcić młodych do kontynuowania rodzinnej produkcji.

Pani **Justyna Zwolińska** odpowiedziała, że problemem jest przeciążenie obowiązkami oraz brak zaplecza pracowniczego, co zniechęca młodych do utrzymywania zwierząt. Zwróciła uwagę na zagrożenia epizootyczne i konieczność wspierania tych sektorów produkcji, które są bardziej odporne na choroby. Podkreśliła też, że inwestowanie wyłącznie w produkcję podstawową nie przyniesie trwałych efektów bez jednoczesnego rozwijania infrastruktury, m.in. uboju pastwiskowego i lokalnego przetwórstwa. Jej zdaniem część środków powinna być przeznaczona na rozwój ekologicznej produkcji zwierzęcej.

Wiceminister Minister Nowak poprosił, aby przedstawiciele nie lobbowali wyłącznie za swoimi sektorami, choć zaznaczył, że różnorodność opinii jest naturalna. Podkreślił, że rolnictwo ekologiczne również mieści się w kategorii produkcji zwierzęcej objętej wsparciem. Wskazał, że na terenach słabszych gleb produkcja zwierzęca pełni ważną rolę w utrzymaniu materii organicznej, krótkich łańcuchów dostaw i zrównoważonej struktury dochodów gospodarstw. Zakończył, prosząc o przekazanie głosu kolejnemu uczestnikowi dyskusji.

Pan **Emil Mieczaj** zwrócił uwagę, że główną barierą w prowadzeniu produkcji zwierzęcej – także ekologicznej – jest nadmierna biurokracja i częste kontrole. Podkreślił, że certyfikacja ekologiczna jest dla wielu gospodarstw nierealna z powodów formalnych, mimo że faktycznie prowadzą produkcję w sposób ekologiczny. Wskazał na problemy logistyczne, m.in. brak

dostępnych ubojni w regionie. Podał przykład województwa zachodniopomorskiego, gdzie rolnicy muszą przewozić bydło nawet 140 km w jedną stronę, co generuje wysokie koszty i zniechęca do utrzymywania stad. Zaapelował o wprowadzenie mobilnych ubojni i uboju pastwiskowego. Wskazał również, że obowiązki administracyjne takie jak zgłaszanie przemieszczeń zwierząt czy obawy przed sankcjami są dla wielu rolników zbyt obciążające i prowadzą do rezygnacji z produkcji. Zaapelował o ograniczenie formalności i większą elastyczność przepisów. W imieniu młodych rolników potwierdził poparcie dla proponowanych form wsparcia produkcji zwierzęcej.

Wiceminister Minister Nowak podsumował, że postulatem młodych rolników jest ograniczenie obciążeń administracyjnych jako element zachęty do prowadzenia produkcji zwierzęcej. Zapowiedział, że kwestie biurokracji zostaną omówione na osobnym spotkaniu tematycznym dotyczącym produkcji bydła i trzody. Wskazał, że stabilność i przewidywalność przepisów są równie ważne jak wsparcie finansowe. Podkreślił, że w ramach Komitetu możliwe jest podejmowanie decyzji wyłącznie dotyczących Planu Strategicznego WPR, natomiast liczne postulaty odnoszą się do regulacji ustawowych, jednak zostaną potraktowane jako istotny głos praktyków.

W dyskusji wziął udział także Pan **Jerzy Wierzbicki**, który wskazywał, że system sankcji nakładanych na rolników był zbyt dotkliwy i należało go zrównoważyć. Odniósł się również do systemu przejmowania gospodarstw w innych krajach, podając przykład Nowej Zelandii. Sugerował, że Polska powinna rozważyć stworzenie podobnych mechanizmów umożliwiających młodym rolnikom zarządzanie gospodarstwami jeszcze przed formalnym przejęciem własności.

W końcowej części Zastępca Dyrektora Pan **Bogdan Pomianek** odniósł się do poruszanych wcześniej kwestii, podkreślając, że w Ministerstwie trwają prace nad szeroką strategią odnowy pokoleniowej w rolnictwie. Jak zaznaczył, jednym z centralnych elementów tej strategii będzie wypracowanie nowoczesnych i realnych mechanizmów przekazywania gospodarstw, tak aby młodzi rolnicy mogli przejmować odpowiedzialność za produkcję w sposób płynny i bezpieczny zarówno dla siebie, jak i dla gospodarstw rodzinnych.

Przypomniał również, że rolnictwo ekologiczne zostało włączone do kryteriów wyboru operacji młodych rolników – co było odpowiedzią na postulaty organizacji branżowych i środowisk rolniczych. Dzięki temu młodzi rolnicy, którzy podejmują się prowadzenia gospodarstw ekologicznych, mogą liczyć na preferencje w dostępie do wsparcia. Na zakończenie wyjaśnił, że obecny zakres interwencji został tak zaprojektowany, aby kierować środki do gospodarstw działających w określonej, umiarkowanej skali produkcji. Ma to służyć utrzymaniu rozproszonej i zrównoważonej struktury chowu, a jednocześnie zapobiegać powstawaniu miejsc o nadmiernym zagęszczeniu produkcji, które mogłyby generować ryzyka środowiskowe.

Po zakończeniu dyskusji Wiceminister Adam Nowak zarządził głosowanie nad Uchwałą nr 133, która została przyjęta jednogłośnie przez Komitet 32 głosami „za”.

Po zakończeniu głosowania nad uchwałą nr 133 **Wiceminister Adam Nowak** powrócił do kwestii zgłaszanych podczas wcześniejszych obrad, odnoszących się do potrzeby sporządzania ocen oddziaływania na środowisko dla projektów zmian Planu Strategicznego. Wyjaśnił, że szczegółowe analizy środowiskowe są wykonywane na końcowym etapie prac legislacyjnych, przed zatwierdzeniem zmian przez właściwe organy oraz przed formalnymi uzgodnieniami z Generalnym Dyrektorem Ochrony Środowiska. Podkreślił, że nakładanie obowiązku sporządzania kompleksowych ocen dla każdej propozycji przedstawianej Komitetowi prowadziłoby do nadmiernych obciążeń administracyjnych, zwłaszcza że wiele projektów nie budzi żadnych wątpliwości, co do ich wpływu na środowisko, bądź wręcz oddziałuje pozytywnie. Minister zaznaczył jednocześnie, że Komitet Monitorujący jest ciałem, w którym zasiadają przedstawiciele środowisk naukowych, instytucji publicznych, organizacji rolniczych i społecznych, a ta ekspercka reprezentacja stanowi naturalne zabezpieczenie merytoryczne. Wskazał, że członkowie Komitetu mają zarówno wiedzę, jak i doświadczenie,

pozwalające identyfikować projekty wymagające bardziej pogłębionej analizy środowiskowej już na etapie prac Komitetu. W jego opinii obowiązek sporządzania odrębnych opinii środowiskowych dla każdej uchwały mógłby prowadzić do spowolnienia prac i ograniczenia elastyczności wprowadzania niezbędnych zmian. Wiceminister Nowak zwrócił uwagę na potrzebę zachowania równowagi między ochroną środowiska, a konkurencyjnością europejskiego rolnictwa. Podkreślił, że nadmierne obciążenia regulacyjne mogłyby osłabić potencjał produkcyjny sektora i ograniczyć zdolność reagowania na sytuacje kryzysowe. Wskazał, że w warunkach dynamicznych zmian polityki klimatycznej na poziomie Unii Europejskiej Polska powinna zachować możliwość odpowiedzialnego, lecz jednocześnie realistycznego kształtowania regulacji.

Po zakończeniu tej części obrad Minister poinformował, że po przerwie obiadowej prowadzenie posiedzenia przejmie Pan Dyrektor Paweł Ściański.

Po przerwie posiedzenie zostało wznowione przez **Dyrektora Departamentu Wspólnej Polityki Rolnej, Pana Pawła Ściańskiego**, który następnie przekazał głos Zastępcy Dyrektora DWPR, Panu Grzegorzowi Witkowi, w zakresie przedstawienia informacji o stanie wdrażania PS WPR.

Stan wdrażania PS WPR – informacja Zastępcy Dyrektora DWPR Pana Grzegorza Wirtka.

Pan **Wicedyrektor Grzegorz Witek** przedstawił syntetyczną informację o postępach we wdrażaniu Planu Strategicznego WPR. Poinformował, że od 15 października Agencja Restrukturyzacji rozpoczęła wypłatę zaliczek na poczet płatności bezpośrednich i obszarowych, a wypłacona kwota przekroczyła już 5,5 mld zł. W ramach II filaru rozdysponowano dotąd ponad 4 mld zł, co stanowi około 14% całkowitego limitu środków. Dyrektor omówił następnie zrealizowane dotychczas nabory, w tym dotyczące inwestycji zapobiegających rozprzestrzenianiu ASF, dopłat do składek ubezpieczenia zwierząt gospodarskich oraz ubezpieczeń upraw. Wskazał także na trwające i ogłoszone nabory w obszarach odnawialnych źródeł energii, rozwoju małych gospodarstw, interwencji pszczelarskich, przedsięwzięć w ramach RLKS, scalania gruntów oraz przydomowych oczyszczalni ścieków w wybranych województwach. Poinformował również o postępach w realizacji instrumentów finansowych przy współpracy z BGK oraz o uruchomionym naborze dotyczącym współpracy producentów w ramach systemów jakości żywności. Zapowiedział, że szczegółowa prezentacja zostanie udostępniona członkom Komitetu po posiedzeniu.

W dalszej części posiedzenia Pan **Dyrektor Paweł Ściański** przypomniał, że podczas poprzedniego posiedzenia **dr Andrzej Hałasiewicz** zgłosił wniosek dotyczący wprowadzenia obowiązku przeprowadzania oceny oddziaływania na środowisko dla wszystkich projektów uchwał. Dyrektor odniósł się do tego postulatu, wskazując, że zgodnie z dotychczasową praktyką oceny środowiskowe są opracowywane w zakresie wymaganym przepisami, natomiast w uzasadnieniach uchwał można przewidzieć dodatkowe informacje dotyczące potencjalnych skutków środowiskowych.

Wicedyrektor Pan Bogdan Pomianek przedstawił analizę Departamentu Wspólnej Polityki Rolnej w celu oceny zasadności wprowadzenia formalnego obowiązku sporządzania ocen. Omówił podstawy prawne oraz dotychczasową praktykę funkcjonowania Komitetu, a także sposób, w jaki podobne gremia w Polsce podchodzą do tego zagadnienia. Podkreślił, że analiza nie wykazała konieczności wprowadzania obowiązku przygotowania ocen dla każdego projektu uchwały, wskazując, że ekspercki skład Komitetu zapewnia właściwą ocenę projektowanych rozwiązań. Zaznaczył jednocześnie, że w przypadku uchwał wzbudzających wątpliwości możliwe jest przygotowanie odpowiednich analiz dodatkowych.

W toku dyskusji **Pani Justyna Zwolińska** poprosiła o udostępnienie analizy przygotowanej przez Departament oraz wskazała potrzebę wykonywania ocen w sposób selektywny, zwłaszcza dla propozycji dotyczących zielonej architektury, warunkowości, ekoschematów oraz interwencji środowiskowych. Pan **Wicedyrektor Pomianek** zadeklarował gotowość doprecyzowania zapisów dotyczących ocen środowiskowych w treści uchwał. Jednocześnie

Pan **Dyrektor Paweł Ściański** przypomniał, że Komitet ma możliwość powoływania grup roboczych zajmujących się szczegółowymi analizami.

W trakcie obrad padł, także wniosek **Pana Ryszarda Kleinszmidta** dotyczący powołania grupy roboczej zajmującej się uproszczeniami i deregulacją przepisów. Wskazał na trudności wynikające z nadmiernej liczby obowiązków administracyjnych oraz skomplikowanych procedur, które obciążają rolników i doradców. Wniosek został poparty przez Pana **Emila Mieczaję** oraz Pana **Jerzego Wierzbickiego**, którzy zwrócili uwagę na problemy związane, m.in. z definicją trwałych użytków zielonych, nadmierną biurokracją oraz potrzebą przeglądu krajowego systemu regulacyjnego.

Pan **Dyrektor Paweł Ściański** wyjaśnił zasady działania grup roboczych, przypominając, że mogą być powoływane przez przewodniczącego Komitetu lub na wniosek określonej liczby członków, a ich skład jest ograniczony do dziesięciu osób. Wskazał, że prace grup są wspierane przez przedstawicieli ministerstwa i Agencji, a ich wyniki mogą przyjąć formę projektu uchwały lub informacji dla Komitetu.

W końcowej części dyskusji poruszono, również zagadnienia związane z rozporządzeniem EUDR, zmianą zasad wsparcia soczewicy w ramach Interwencji Rolnictwo ekologiczne oraz potrzebą uproszczenia procesów kontrolnych. Wypowiedzi te dotyczyły przede wszystkim ograniczenia biurokracji oraz zapewnienia spójnego systemu wsparcia dla produkcji rolniczej w Polsce.

O godzinie 15:00 **Dyrektor Paweł Ściański** podziękował członkom Komitetu za udział, zgłoszone uwagi i aktywność i zamknął posiedzenie Komitetu.

*Protokół został sporządzony na podstawie zapisu audio z posiedzenia Komitetu Monitorującego
Plan Strategiczny Wspólnej Polityki Rolnej na lata 2023-2027
Warszawa, 29 października 2025 roku*